

## ZRANIENIA

Raną nazywamy urazowe uszkodzenia tkanek, połączone z przerwaniem skóry lub błony śluzowej. W zależności od przedmiotu uszkadzającego oraz stopnia uszkodzenia rozróżniamy:

- rany cięte – spowodowane ostrym przedmiotem lub narzędziem (nóż, brzeg blachy, itp.);
- rany rąbane – spowodowane np. przedmiotem spadającym lub zadane z pewną siłą ostrym narzędziem; rany te zwykle są głębokie i niekiedy dochodzą do kości;
- rany kłute – spowodowane zwykle ostro zakończonym narzędziem jak gwóźdź, scyzoryk, śrubokręt, itp.; rany takie mają niewielkie otwory, ale często są głębokie, szczególnie groźne gdy dotyczą np. powłok brzusznych;
- rany szarpane – powstają najczęściej w wyniku pochwycenia np. przez wirujące części maszyn, itp.

### Pierwsza pomoc:

- natychmiastowe zatrzymanie krwotoku;
- usunięcie z rany ciał obcych (tylko widocznych i których usunięcie nie sprawia trudności);
- zabezpieczenie rany przed zakażeniem poprzez oczyszczenie okolicy rany eterem/ spirytusem w promieniu 4-5 cm od brzegu rany na zewnątrz (głębokich ran nie przemywać żadnymi płynami antyseptycznymi ani nie wycierać, a jedynie pokryć jałowym opatrunkiem i zabandażować);
- w przypadku rany zanieczyszczonej spłukać obficie 3% roztworem wody utlenionej;
- miejsce zranienia przykryć wyjałowioną gazą, nałożyć na nią ligninę lub watę;
- wszystkich chorych (zranionych) z poważniejszymi uszkodzeniami należy kierować natychmiast do pogotowia ratunkowego – właściwa pomoc lekarska powinna być udzielona do 6-8 godzin od chwili zranienia.

**Uwaga!** Ranny, którego rany zanieczyszczone są ziemią lub kurzem powinien obowiązkowo otrzymać surowicę przeciwwężcową.